

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE OLOMOUCKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V OLOMOUCI

PROTOKOL

o měření aktivity kalamitních komárů a sledování vývoje larev

Datum měření: 20.6.2019

Měření provedl: RNDr. Libor Mazánek, Ph.D.

Metoda měření: Útoky hladových samic komárů provádějí dvě osoby v dopoledních hodinách, kdy je aktivita komárů ještě dosti vysoká. Na každé lokalitě každá osoba počítala počet útočících samic hladových komárů na třech vhodných chráněných stinných místech, na každém místě po dobu deseti sekund. Výsledná hodnota počtu útoků za jednu minutu je součtem útoků ze šesti desetivteřinových intervalů. Pokud naměřené hodnoty útoků výrazně kolísají, provádí se desetivteřinových měření útoků více a výsledný počet útoků za jednu minutu je součtem šesti průměrných desetivteřinových měření. Za kalamitní stav je označována situace, kdy takto zjištěný počet útoků za 1 minutu je v obydlené zástavbě (v záznamu označeno tučně) větší než 10. Hygienickou službou je tato hodnota obecně považována za mez přijatelné míry zátěže životního prostředí tímto rizikovým faktorem a její překročení představuje již významné riziko poškození zdraví lidí.

Povětrnostní podmínky v době měření: velmi příznivé: teplo, pod mrakem s příznivou vlhkostí, bezvětří, později místy méně příznivé slunečno a chvílemi mírný vítr

Záznam aktivity komárů a stavu v líhništích na lokalitách:

čas	obec	lokalita	útoky/ min	pozn.
9:00	Olomouc – Černovír	les za vodárnou u lagun (GPS: 49°37'7"N, 17°16'10"E)	≥100	vše vyschlé
9:10	Olomouc - Černovír	okraj lesa (GPS: 49°37'13"N, 17°15'28"E)	≥100	odebrán vzorek
9:20	Olomouc - Černovír	zastávka MHD (GPS: 49°37'5"N, 17°15'29"E)	3	mírný vítr
9:30	Olomouc - Chomoutov	hřiště ve středu obce (GPS: 49°38'11"N, 17°13'58"E)	20	posečeno, vyřezaná zeleň
9:25	Olomouc – Chomoutov	lesík za hřištěm (GPS: 49°38'24"N, 17°13'34"E)	90	Tůň u hřiště ID:2151, bez vody
9:50	Střeň	les za strážním domkem (GPS: 49°42'7"N, 17°9'13"E)	≥150	příkopa Mezi vodami ID: 452, suchá
10:00	Střeň	střed obce (GPS: 49°41'24"N, 17°9'10"E)	8	odebrán vzorek

10:30	Střeň	les u Moravy (GPS: 49°40'51"N, 17°9'16"E)	78	Jezerní smoha ID:2084, bez vody
11:00	Litovel	město – ul. Pavlínka lesík (GPS: 49°42'15"N, 17°5'7"E)	18	tůň Pavlínka ID:2154, nesl.
11:10	Litovel – Březové	parčík (GPS: 49°40'53"N, 17°7'17"E)	8	posečeno, chvílemi mírný vítr
11:25	Příkazy – Hynkov	les (GPS: 49°40'18"N, 17°10'26"E)	75	tůň ve smoze ID:2155, bez vody
11:30	Příkazy – Hynkov	okraj obce u dětského hřiště (GPS: 49°40'14"N, 17°10'27"E)	24	posečeno
11:40	Příkazy – Hynkov	Obec (GPS: 49°40'4"N, 17°10'19"E)	6	posečeno
10:45	Příkazy	lesík (GPS: 49°38'57"N, 17°9'18"E)	42	
12:30	Bystročice	Zeleň za Relax centrem 49°32'18"N, 17°11'27"E	50	Nutno dohledat líhniště

Poznámky: V obydlené zástavbě obcí byla naměřena kalamitní nebo zvýšená aktivita kalamitních komárů. Aktivita kalamitních komárů v lesích v okolí líhnišť byla rovněž značně vysoká. V průběhu měření byly odebrány dva orientační vzorky: 1. les Černovír - 12 jedinců (*Aedes cantans* - 8♀, *Ae. sticticus* - 3♀, *Ae. vexans* - 1♀.), 2. Střeň střed obce – 18 jedinců (*Aedes vexans* 14 ♀ + 1♂, *Ae. sticticus* 3♀). Výlet kalamitních komárů z monitorovacích líhnišť byl již ukončen, monitorovací líhniště byla bez vody. Nález samce druhu *Ae. vexans* ve středu obce Střeň ukazují na výlet tohoto komára i v intravilánu obce. V obcích se jedná o slabší až středně silnou (Bystročice) letní kalamitu tvořenou zejména dlouhověkým komárem útočným *Ae. vexans*., který má velký dolet a zaletuje do obytné zástavby. Pouze v lese Černovír převažuje dosud výskyt pozdně jarního druhu *Ae. cantans*, který se do obydlené zástavby tolik nešíří. V obci Bystročicích došlo po deštích k lokálnímu silnému výletu letních kalamitních komárů, jehož příčinu je nutno prošetřit. Postiženým obcím budou zaslána příslušná doporučení.

Poznámka k přesnosti měření: Na počátku měření byly naměřené hodnoty aktivity kalamitních ovlivněny mimořádně příznivými podmínkami pro měření. Oproti standardnímu měření toto měření prováděla pouze jedna osoba, takže nebylo možno omezit riziko subjektivní chyby.

Podpisy osob provádějících měření:

RNDr. Libor Mazánek, Ph.D.
odborný rada oddělení nozokomiálních nákaz
a dezinfekce, dezinsekce a deratizace